

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА ОПШТИНСКИ ОДБОР ТЕМЕРИН

Општински одбор Српске радикалне странке на челу са Стојаном Д. Тинтором захваљује се свим грађанима општине Темерин на указаном поверењу на протеклим изборима за посланика Скупштине АП Војводине по већинском систему и исказују уверење да ће општина Темерин имати бољи третман у Покрајини јер ће имати правог представника свих грађана

ПОЧЕЛА АКЦИЈА У ТЕМЕРИНСКОЈ ОПШТИНИ

Живот без амброзије

Општинско веће Ресор за еколозију зайочело је акцију уништавања амброзије на територији општине Темерин, где се моле сви становници да ако примеће амброзију у насељеним местима о томе обавесте комуналне редаре у Месним заједницама како би се предузело њено уклањање

Од када се крајем 19. века са степско преријских подручја Северне Америке "доселила" у Европу као нежељени путник у семену северноамеричке семенске детелине, амброзија, злокобна биљка лепог имена, брзо је направила инвазију на већи део старог континента. Данас, широм света, производи милионе тона полена и изазива кијање, кашаљ и гушење код милиона алергичних. У Европи се може наћи двадесетак врста амброзије, али највећи непријатељ здравља и

могу преживети више од 30 година и у најнеповољнијим условима, као што је смрзавање.

Код нас, у Војводини, први пут је пронађена 1953. године између Сремских Карловаца и Новог Сада и сада је присутна на свим стаништима и у свим крајевима Покрајине. Шири се и у Србији дуж великих река Морава, Нишаве, Дрине, Колубаре.

Данас као коров расте у кукурузу, соји, сунцокрету, дувану, кромпиру, шећерној репи, воћу, воћњацима и виноградима. Коренје пушта и уз сеоске путеве, канале, железничке пруге. Накратко је могу зауставити реке, тунели, мостови и насеља, али семенке попут правих герилаца увек успеју пронаћи пут на другу страну, например, помешане с прашином на гумама возила. Плодоносна и издржљива, врло брзо заузима сваки слободан

простор, посебно ако су услови добри. Има је у свим суседним земљама, а њен епицентар се налази у Хрватској, у Славонији и Барањи, на просторима између Саве и Драве. Та су подручја на алерголошким картама Европе означена алармантном црвеном бојом.

Амброзија је главни узрочник полenske кијавице или алергијског ринитиса, све од јуна до почетка октобра.

Према неким подацима, ова врста корова за пет сати избаци ни мање ни више него пет милијарди зрна, а довољно је да неко удахне 20 до највише 50 ових полених зрна, па да добије алергијске симптоме, односно, алергијску реакцију. А довољно је рећи да само једна зрела биљка отпустила је до 8 милиона зрна, која гледана под микроскопом изгледају попут малене кугле са оштрим шилцима. Аеродинамички одлично "осмишљен" полен амброзије може путовати и до 300 километара, а уз помоћ ветра допрети и много даље. Све то доприноси да се концентрација полена у ваздуху последњих година повећа.

Као и дуге алергије, тако ни ону на амброзију није могуће потпуно излечити. Али, уз сарадњу с лекаром и прави-

лну терапију може се живети лакше. У сваком случају, у битку против амброзије пацијент не сме кренути сам, него у договору с лекаром и строго поштовати прописане терапије. Особе осетљиве на полен амброзије пате од неугодних и оз-

Тражи се! Наоружана и иритирајућа!

Амброзија осваја Европу невероватном брзином. Стручњаци наводе пример Беча, у коме је концентрација полена крајем осамдесетих година била највећа око поноћи, а последњих шест година највећа је у касно послеподне. То значи да су биљке амброзије сада шест сати ближе Бечу. Брзина "кретања" биљке је између 6 и 20 километара годишње с истока према западу.

У Мађарској, која је проблем амброзије препознала давних година, пре неколико година почеле су врло озбиљне кампање искорењивања. На пример, организована су дејча такмичења с наградом за дете које успут ишчупа највише амброзије. Штампани су и постери са сликом биљке и објашњењима зашто је опасна, те како је треба ишчупати заједно са кореном.

У Канади постоји законска обавеза искорењивања амброзије у вртovima. Градска полиција има споразум с поштарима који дојављују у ком врту расте амброзија. Казне за власнике вртова који злокобном корову допуштају да расте износе неколико хиљада долара.

Амброзија је лукав, распрострањен непријатељ, па се тек заједничким напором њено ширење може спречити и помоћи отпирлике сваком десетом становнику да лакше дише. Уосталом, о томе говори и чињеница да на америчким плакатима који упозоравају на ту опасну биљку, пише, баш као на правој полицијској потерници: "Тражи се! Наоружана и иритирајућа", награда налазачу је - "Лакше дисање".

биљних симптома попут шмрцања, кијања, кашља, свраба и зачепљених носева који цуре. Очи су сузне и натечене, често упаљене, а дисање може бити отежано. Велики је проблем и у томе што болест може прерасти у врло неугодну алергијску астму. Због свега овога од изузетне је важности да пацијенти алергични на одређене полене добију праву и благовремену информацију када је, или када се очекује највећа концентрација тог полена како би се превентивно припремили, или благовремено узели одговарајуће лекове. Сарадња лекара и пацијената, али и стручњака Хидрометеоролошког завода је за ово пресудна. -С.Ј.

Стратегија против амброзије

-Утврдите извор невоље. Будите сигурни да тамо где живите нема амброзије.

-Желите ли помоћи "за опште добро" учествујте у свим напорима уклањања амброзије. То значи плевити младе биљке пре цветања (од априла до јула) с кореном, редовно окопавајте посађене културе, користите травњаке и необрадиве површине, трошите хербициде. При-кључите се превентивним акцијама.

-За време сезоне алергија избегавајте изласке између пет и десет сати ујутро, када је најезда полена. Пратите прогнозу концентрације полена.

-Затворите прозоре на аутомобилу док путујете, посебно по сеоским пределима.

-Ако је могуће, на одмор идите на море.

-Шетајте и бавите се спорним активностима непосредно након кише, када је полена мање.

-Не сушите веш на отвореном, јер се полен може ску-пити на њему.

-Туширајте се и оперите косу пре спавања.

-Избегавајте спрејеве, дувански дим и сличне иритан-се који могу појачати симптоме алергије.

-Избегавајте намирнице које могу изазвати сличну а-лергијску реакцију, а то су у случају амброзије - лубе-

здравог дисања је тзв. кратка амброзија (*Ambrosia artemisiifolia*). Прилагодљива и отпорна биљка, којој погодује сува клима и отворена околина, врло је плодна. Око 150 центиметара висока биљка, двоструко перастих листова дугих 5 до 10 цм и жућкастих главичастих цветова на врховима стабљике и грана, произведе просечно 60 хиљада семенки. Семенке су одлично опремљене за преживљавање - у земљи